

NEVNDARFRÁSØGN

2021

REIÐARAFELAGIÐ FYRI HANDILSSKIP

Innihaldsyvirlit

Yvirlit yvir limirnar.....	4
Um felagið.....	5
Í nevndini í RFH sita:	5
Felagið í tølum.....	6
Shippingvinnan í Føroyum.....	7
Sáttmálasamráðingar	8
FAS er eitt týðandi grundarlag fyri handilsflotan	9
Tilmæli frá Reiðarafelagnum fyri Handilsskip	11
Korona setti dám á 2021.....	11
Nýggjastu hagtølini um lønargjaldingar	12
Nýggj krøv til vinnuna.....	12
Nýggja krøv um EEXI og CII	12
Reglugerð um óljóð frá skipum við bryggju	13
Lógarbroytingar síðan seinast	13
Kunngerð um tolleftirlit:	13
Samanumtikið.....	14

Yvirlit yvir limirnar

Bakkafrost Farming

Bal Bulk P/F

Faroe Ship P/F

Navigare Shipping Sp/f

Samskip P/F

Sandgrevstur P/F

Silver Liner Faroe Islands Sp/f

Skansi Offshore P/F

Skipafelagið NorLines Sp/f

Smyril Line P/F

SVITZER Faroe Islands P/F

Thor P/F

Thun Sp/F

Um felagið

Reiðarafelagið fyri Handilsskip (RFH) er felag fyri reiðarar av føroyskum handilsskipum.

Endamál felagsins er at savna allar reiðarar fyri føroysk handilsskip, til at útinna felags áhugamál, m.a. at gera sáttmálar við feløginum fyri manningarnar á føroyskum handilsskipum, eins og á øðrum økjum at verja felags áhugamál limanna. RFH er limur í Føroya Arbeiðsgevarafelag, og umsiting felagsins er í Vinnuhúsinum.

Í Reiðarafelagnum fyri Handilsskip (RFH) eru nú 13 limir, sum umboða 69 skip. Samlaða tonnagan í 2022 var 255 túsund BTí mun til 311 túsund BT í 2021.

Í nevndini í RFH sita:

- Jens Meinhard Rasmussen, *formaður*
- Hentzar Steingrímsson, *næstformaður*
- Gunnbjørn Joensen
- Jónas Sigmarsson
- Sjúrdur Johansen
- Bogi Nielsen

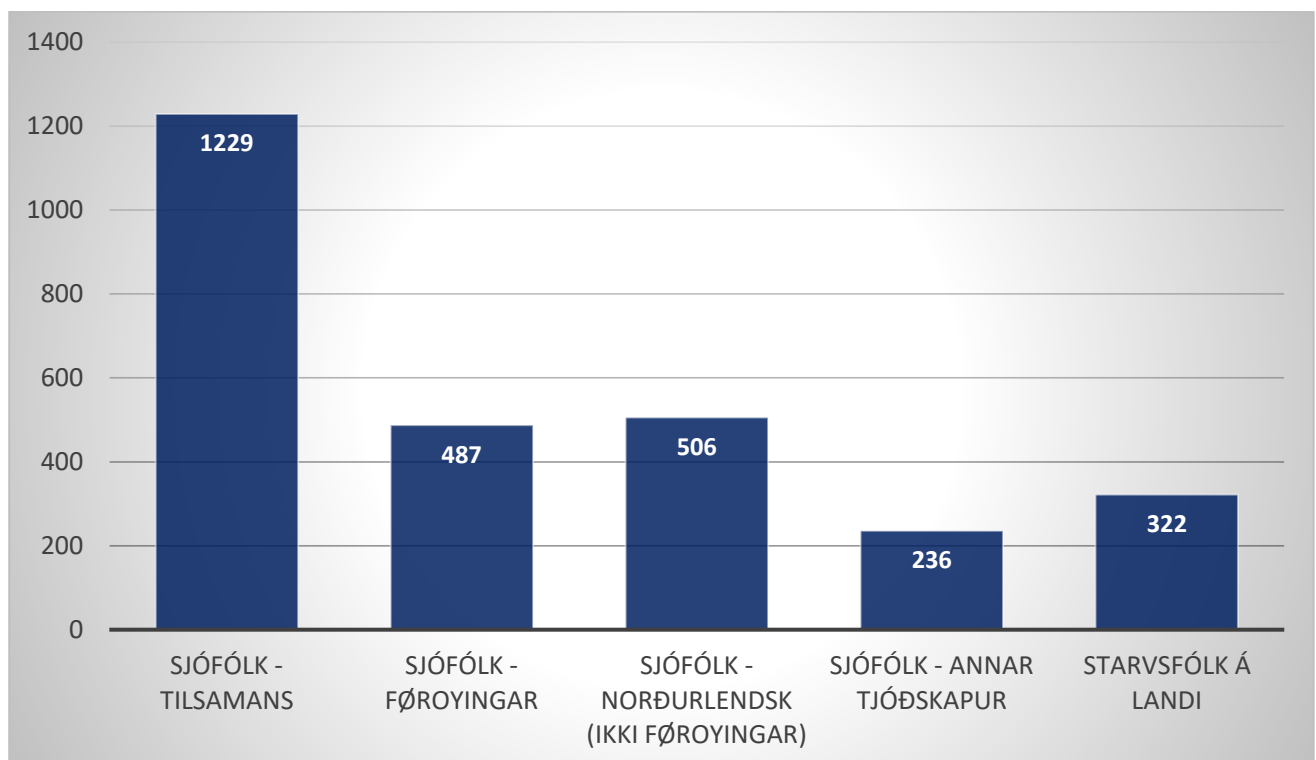
Felagið í tølum

Limirnir eru virknir innan m.a. siðbundnan farmaflutning, ferðafólkaskip og tænastrup skip innan alivinnu og oljuvinnu. Harumframt fevnr shipping eisini um atknýtt virkseml á landi.

Tey flestu skipini í RFH eru skrásett í Føroysku Altjóða Skipaskránni (FAS). Talið av skrásetingum í FAS er vorðið meira støðugt seinastu árin, og hetta ger seg eisini galdandi fyri limatalið í RFH.

Nevndin fevnast um, at ein stórur partur av reiðaríunum, sum hava skip í FAS, eru limir í RFH. Tað hevur stóran týdning, at vinnan stendur saman um at bera vinnugreinina fram á leið, soleiðis at hon alsamt gerst ein størri og týdningarmiklari partur av føroyska vinnulandslagnum.

Mynd 1: Sjófólk í reiðaríunum undir RFH, januar 2022.

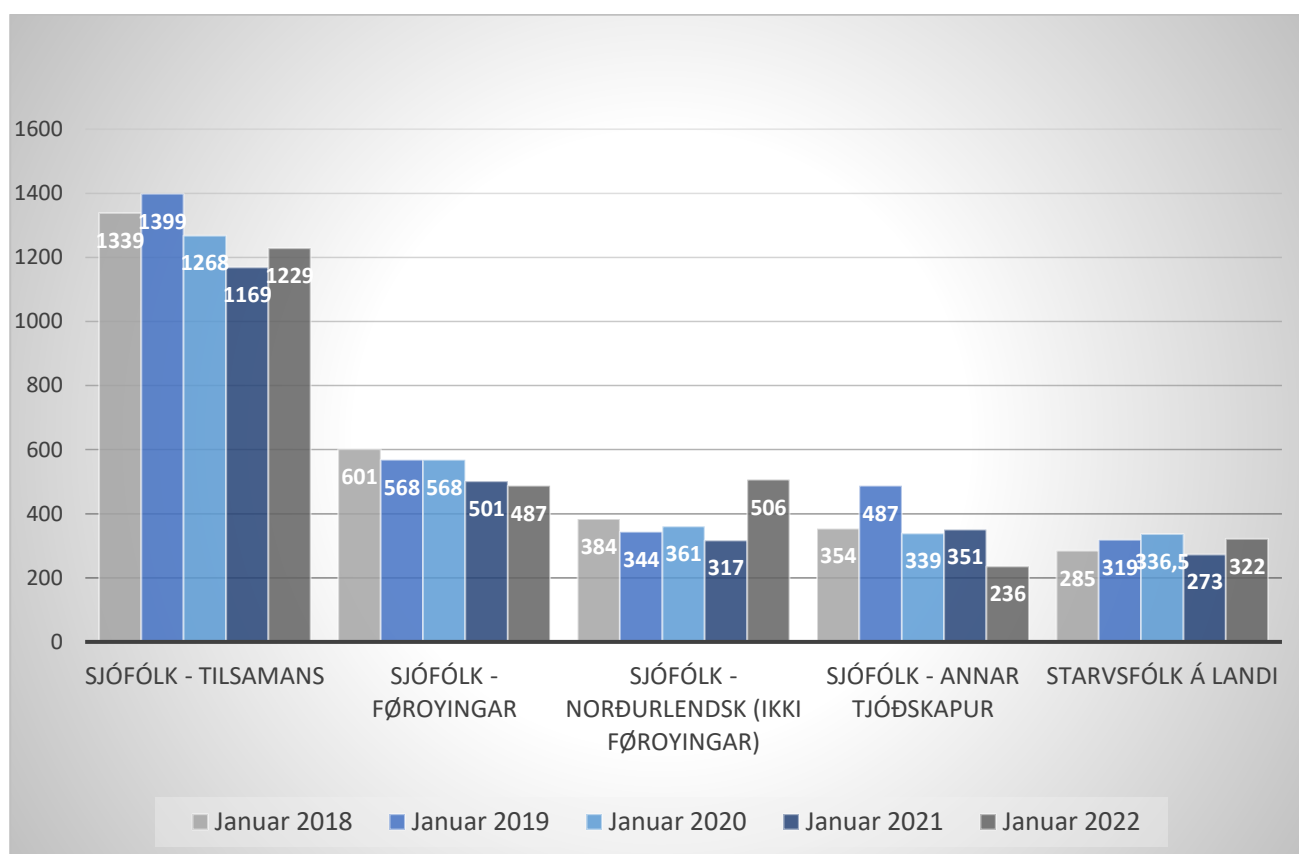
Kelda: Reiðarafelagið fyri Handilsskip.

Shippingvinnan í Føroyum

Shipping sum vinnugrein styrkir tann føroyska búskapin - bæði við at økja um útflutningsvirðið og við at skapa ein meira fjølbroyttan arbeiðsmarknað í Føroyum. Harafturat er shipping ikki einans tengd at samfelagsgongdini í Føroyum, men í størri mun at gongdini í heimsbúskapinum. Hetta merkir, at stóru konjunktursveiggini, sum javnan merkja føroyska búskapin, kunnu javnast við eini slíkari vinnugrein. Júst tí er týðningarmikið, at dentur verður lagdur á at stimbra shipping sum vinnugrein í Føroyum.

Sum stabbamyndin niðanfyrir vísir, skapar henda vinnugrein nógv arbeiðspláss. 1. januar 2022 eru í alt 1551 starvsfólk knýtt at vinnugreinini, bæði á sjógvi og á landi. 1.229 sjófólk eru umborð á skipum undir RFH, og 322 starvsfólk arbeiða á landi.

Mynd 2: Starvsfólk í reiðarínum undir RFH, januar 2018-2022.

Kelda: Reiðarafelagið fyri Handilsskip.

Samlaða talið av sjófólkum hevur verið rímliga støðugt seinastu árin. Tølini vísa, at talið av føroyingum umborð á føroysku handilsskipunum er lægri í dag enn fyri einum árið síðani. Hinvegin eru fleiri norðurlendingar við føroyskum skipum. Hetta endurspeglar, at føroysk sjófólk eru serstakliga dugnalig og eftirspurd kring allan heim, og føroysku reiðaríini mugu stundum leita sær uttanlands fyri at manna skipini.

Talið av útlenskum sjófólki, sum ikki eru norðurlendingar, er lækkað úr 351 til 236 frá 2021 til 2022. Hinvegin eru umleið 50 fólk fleiri í arbeiði á landi í Føroyum í 2022.

Ein stór avbjóðing er framvegis at fáa fulltiknar føroyskar dekkarar til skipini. Henda arbeiðsmegi er nærum ikki tøk í Føroyum. RFH fegnast um nýggju fast-track avtaluna, sum kom í gildi í 2021, og sum ger tað lættari at seta triðjaland borgarar í starv. Komið er tó ikki á mál, tí neyðugt er framvegis at dagføra reglurnar fyri altjóða sigling til føroyskar havnir í útlandingalógini.

Greitt er, at um Føroyar skulu vaksa sum shippingland, er framvegis neyðugt at hava útlandsk sjófólk umborð. Hetta er galdandi fyri Føroyar, eins og tað er galdandi í londunum kring okkum.

Føroyar varðveittu plássið á hvíta lista hjá Paris Mou í 2021. Hetta merkir, at flaggið hevur eina góða meting á altjóða góðskulista yvir skipaskrásetingar. Kappingarføri hjá reiðaríum í FAS, er knýtt at metingini av flagginum. Um flaggið ikki verður sett sum góðskuflagg, kann hetta ávirka virksemið og raksturin hjá reiðaríum, eitt nú við øktum eftirlitsvitjanum og fleiri krøvum til avtalur við kundar.

Føroyska flaggið varðveittir somuleiðis sína høgu meting á Flag State Performance listanum fyri 2021-22 hjá International Chamber of Shipping (ICS). Hetta merkir, at føroyska flaggið er millum teirra, sum klára seg best í øllum heiminum og verður roknað sum eitt góðskuflagg. Kappingarføri hjá reiðaríum í FAS er knýtt at metingini av flagginum, og tí fegnast RFH um at føroyska flaggið framhaldandi verður sett í samband við trygd og góðsku á sjónum

Sáttmálasamráðingar

Sáttmálarnir millum RFH og tey trý manningarfeløgini, Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Maskinmeistarafelagið og Føroya Fiskimannafelag, gingu út 1. mars 2021.

RFH hevur tilsamans nýggju sáttmálar við tey trý manningarfeløgini. Við hvørt felag er ein høvuðssáttmáli og tveir sersáttmálar fyri ávikavist størri og smærri skip í frálandavinnu.

Føroya Skipara- og Navigatørfelag og Maskinmeistarafelagið samráddust hesaferð saman, meðan samráðingar við Fiskimannafelagið vóru fyri seg.

Mánadagin 22. februar 2021 skrivaðu Reiðarafelagið fyri Handilsskip og Føroya Fiskimannafelag undir nýggjar tvey ára sáttmálar. Semjan hevði við sær eina lønarhækking á 1,93% tann 1. juni 2021 og 1,25% tann 1. mars 2022. Afturat hesum vóru eisini aðrar tillagingar gjørdar í sáttmálanum.

Mikudagin 24. februar 2021 skrivaðu Reiðarafelagið fyri Handilsskip, Føroya Skipara- og Navigatørfelag og Maskinmeistarafelagið undir nýggjar tvey ára sáttmálar. Semjan hevði við sær eina lønarhækking á 1,55% tann 1. juni 2021 og 1,25% tann 1. mars 2022. Semja var eisini um, at eftirlønin hækkar 0,5%, soleiðis at hon kemur upp í 13%, umframt aðrar tillagingar í sáttmálanum.

Sáttmálarnir hjá Reiðarafelagnum fyri Handilsskip fylgdu karminum hjá Føroya Arbeidsgevarafelag fyri hetta samráðingarumfarið.

FAS er eitt týðandi grundarlag fyri handelsflotan

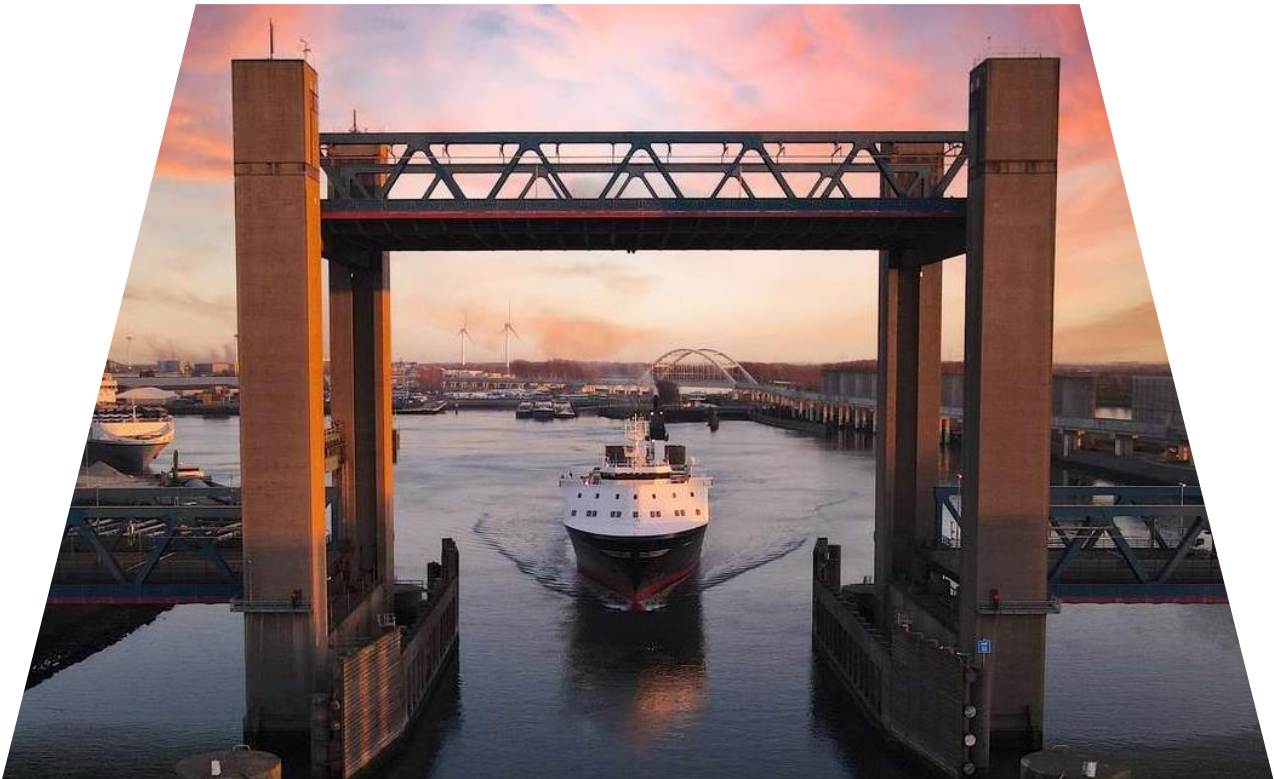
Handilsflotin er ein altjóða vinna, sum virkar undir altjóða treytum um allan heim, og har tey lond, sum vilja gera seg galdandi í hesi vinnu, hava serligar altjóða skipaskrásetingar. Nevnast kunnu DIS í Danmark, NIS í Noreg og okkara egnu FAS. Hetta slagi av skipaskráseting er grundarlagið undir einum føroyskum handelsflota.

Síðani lógirnar kring FAS vórðu broyttar í 2008 er henda vinnan vaksin nógv, og er hetta ein sólskinsøga um nýggjar vinnumøguleikar á sjónum, har vit hava okkara søgubundnu styrki.

Almenna kjakið um FAS-skipanina hevur tó til tíðir sett spurnartekin við FAS-skipanina. Herfyri hevur FAS-skipanin verið nógv viðgjørd alment, og ført hevur verið fram, at FAS-skipanin hevur ávísar vansar, um hon ikki verður nýtt á rættan hátt, og at hon leggur upp til misnýtslu. Lat ongan iva vera um, at RFH tekur frástøðu frá móguligari misnýtslu av slíkum skipanum. Tó er umráðandi at undirstrika, at trupulleikin er ikki FAS-skipanin í sjálvum sær, men heldur skipanirnar kring hana.

Eitt av høvuðsendamálinum hjá RFH er at tryggja, at tað er gjørligt at reka altjóða reiðarivirksemi í Føroyum. Sum nevnt omanfyri, krevst FAS-skipanin til hetta. Talan er um eina altjóða skipaskráseting, sum er lík øðrum skipaskrásetingum, og hon kappast á jøvnum føti við hesar. Hesar skipaskráir hava, eins og FAS, til endamáls at tryggja vinnuni kappingarførar karmar, soleiðis at skip ikki flagga út. Kappingarførir karmar eru altavgerandi fyri vøkstur í vinnuni. Tað er soleiðis

henda vinnan er skipað kring allan heim, og nærmastu grannar okkara virðismeta týðningin av altjóða skipaskrásetingum, ið styrkir nationala kappingarførið og búskapin sum heild.

FAS-skipanin er til gagns fyri Føroyar og ein fortreyt, um vit framhaldandi ynskja ein føroyskan handelsflota.

FAS-skipanin skapar eisini munandi inntøkur til føroyska landsskassan, og hetta eru í størstan mun inntøkur, sum landskassin ikki hevði fingið, um ongin FAS-skipan var. FAS-skipanin skapar arbeiðspláss við høgari serfrøði, sum er við til at menna og víðka um møguleikarnar á føroyska arbeiðsmarknaðinum. FAS-skipanin hevur eisini góðar menningarmøguleikar, sum kunnu gagna búskapinum sum heild.

Shippingvinnan hevur sostatt stóran týðning fyri føroyska búskapin. Shipping er ein altjóða vinna, og er tí ikki tengd at samfelagsgongdini í Føroyum, men heldur gongdini í heimsbúskapinum. Hetta merkir, at stóru konjunktursveiggini, sum mangan merkja føroyska búskapin, ikki neyðturviliga ávirka shipping og handelsflotan á sama hátt. Shipping kann tí vera við til at javna búskaparsveiggini og styrkja búskapin, bæði við fjølbroytni av inntøkukeldum og mótstøðuføri sum heild.

FAS-skipanin er ein týðandi skipan fyri reiðarí, manning og føroyska samfelagið. Síðani broytingar vórðu gjørdar í FAS, eru lønarútgjaldingarnar undir FAS-skipanini meira enn tvífaldaðar. Skipanin hevur tó ikki verið endurskoðað síðani 2014.

Tilmæli frá Reiðarafelagnum fyrri Handilsskip

RFH metir, at serliga er neyðugt at hyggja nærri at eftirlitinum við skipanini. Myndugleikarnir eiga at fáa innlit, atgongd og neyðuga arbeiðsorku til at hava eitt nøktandi eftirlit.

Vit eru partur av altjóða samfelagnum, og vit bera ábyrgd av egnum virksemi. Somuleiðis hava vit eina sosiala ábyrgd av at tryggja, at virksemi, rakstur og menning fer fram á ein ábyrgdarfullan hátt, sum er burðadyggur sosialt, fíggarliga og í mun til umhvørvið. RFH hevur tað grundsjónarmið, at vinnan virkar undir altjóða reglum, og øll lóggáva og reglur skulu tí fylgja altjóða krøvum. Hetta ger seg eisini galdandi um viðurskifti, sum ikki beinleiðis hava við FAS-skipanina at gera, men vit eiga eisini javnan at hyggja eftir m.a. FAS-skipanini og tryggja, at hon virkar optimalt.

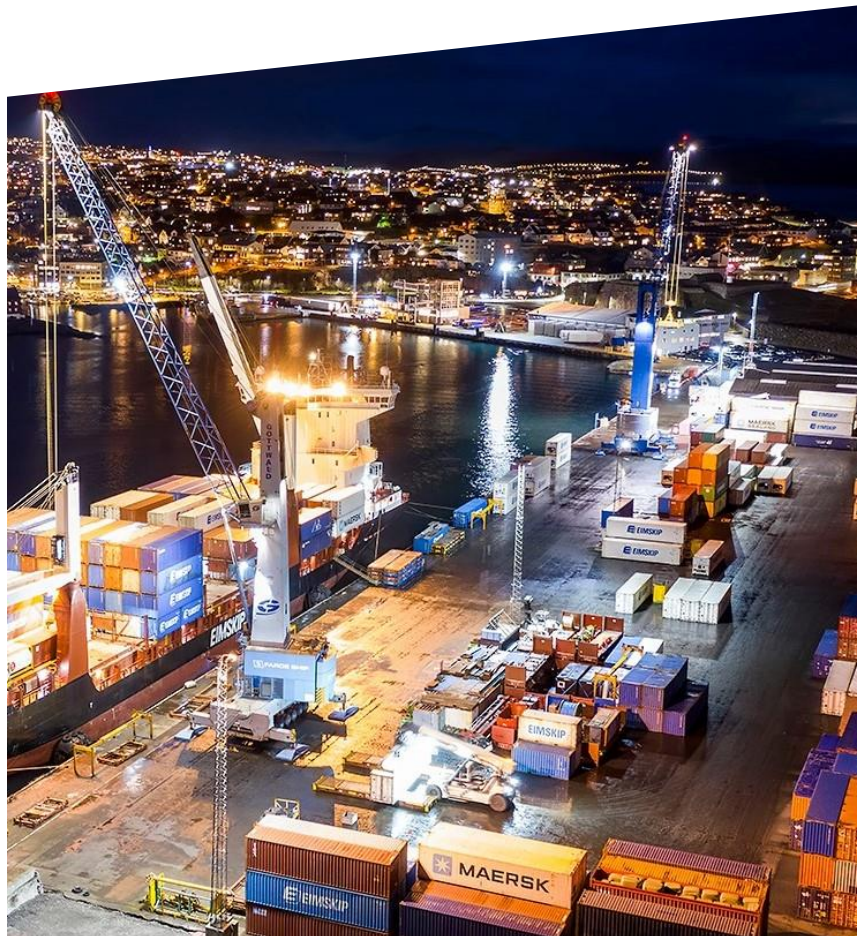
Korona setti dóm á 2021

Eins og 2020 var 2021 eisini merkt av korona farsóttini.

Inn- og útflutningurin í 2021 er vaksin fyrstu 11 mánaðirnar og er komin upp á sama støðið sum í 2019. Hetta var annars tað árið, har Føroyar fluttu vørur fyrri størstu upphædd nakrantíð. Handilin við umheimin sær sostatt út til at verða komin upp á sama støðið aftur, sum áðrenn farsóttina. Hetta er tó við tí fyrivarni, at korona gav heimsmarknaðinum ein hvøkk, og tí er helst eitt eftirsleip sum kemur til sjóndar í tølunum fyrri 2021. Tó er líkt til, at flutningurin til og úr Føroyum tekur seg upp aftur.

Altjóða fraktmarknaðurin er samanumtikið ikki so hart raktur av koronu, tí tørvurin at flyta góðs kring heimin er ikki broyttur. Vinnan er tó merkt av hækkingini á oljuprísi, fløskuhálssum í forsyningsketum og skerdu atgongdini til ávísar havnir og lond í sambandi við koronu. Somuleiðis hava føroysku reiðaríini í ávísan mun verið merkt av fráveru hjá starvsfólkum vegna sjúku og sóttarhald umframt avbjóðingini við vantandi arbeiðsmegi í Føroyum.

Olju- og frálándavinnan eru tó bjartskygdar um framtíðina, tí hækkingin í oljuprísinum fer væntandi at økja um virksemið og seta í gongd nýggjar og útsettar verkætlanir.

Nýggjastu hagtølini um lønargjaldingar

Nýggj tøl frá Hagstovu Føroya vísa, at í 2020 rindaður limir felagsins 353 milliúnir kr. lønum. Fyri at seta hetta í ein samanhag kann nevast, at føroysku fiskavirkini rindaðu góðar 400 milliúnir kr. í lønum í 2020.

Felagið arbeiðir stóðugt við at betra um hagstalsgrundarlagið fyri føroyska handilsflotan, bæði við at gera árligu kanningina av tal av starvsfólkum, og við at fáa fleiri hagtøl frá Hagstovu Føroya.

Eftir ætlan verða onnur hagtøl um føroyska handilsflotan kunngjørd seinni í ár.

Nýggj krøv til vinnuna

Nýggja krøv um EEXI og CII

Á fundi í umhvørvisnevndini undir IMO (MEPC 76) tann 17. juni 2021 setti IMO broytingarnar í MARPOL fylgiskjali VI í verk. Reglugerðir 23 og 25 seta í verk EEXI (Efficiency Existing Ship Index) og reglugerð 28 setir í verk krøv um at lækka CO2 útlátið (CII). Broytingarnar koma í gildi í 2023.

Øll skip yvir 400 BT, sum koma undir Marpol Annex VI, eru fevnd av EEXI og skulu skjalprógva, at tey lúka hesi krøv.

Tíðarskeiðini eru stutt. Tað kunnu vera fleiri stig, sum reiðarar skulu taka, fyri at lúka krøvini. Um skip ikki lúka hesi krøv, er vandi fyri, at tey ikki kunnu virka á altjóða handilsmarknaðinum.

EEXI (Energy Efficiency Existing Ship Index) varð samtykt í juni 2021. Tá ið tað verður sett í verk seint í 2022, skulu øll skip lúka tey nýggju og strongu fyri CO2 hjá skipinum.

EEXI er tó ikki tað einasta átakið, ið hevur til endamáls at minka um CO2 útlátið í komandi tíðum. Sonevndir indikatarar fyri CO2 útlát (Operational Carbon Intensity Indicators) fara skjótt at seta sjóneykuna enn meira á skip, ið eru størri enn 5.000 bruttotons.

Har EEXI hevur til endamáls at góðkenna ávísar loysnir innan sniðgeving av skipum, er CII (Carbon Intensity Index) ein árlig eftirmeting av tí veruliga CO2 útlátiðum hjá tí einstaka skipinum í farna ári. Hetta eftirlit byrjar í januar 2023.

Reglugerð um óljóð frá skipum við bryggju

Í desember 2020 sendi Umhvørvis- og vinnumálaráðið eitt uppskot til kunngerð um óljóð frá skipum við bryggju til hoyringar. Tá hoyringin var liðug, avgjörði Umhvørvis- og vinnumálaráðið, at kommunurnar skuldu arbeiða víðari við eini loysn, heldur enn at fáa eina kunngerð, sum helst fór at taka grundarlagið undan stórum parti av virkseminum.

Úrslitið varð tí, at kommunurnar gjørdur eina reglugerð um óljóð frá skipum. Talan var um eina royndartíð fram til 1. november 2021, og reglugerðin er í dag tikin í nýtslu av øllum havnum og kommunum.

Lógarbroytingar síðan seinast

Eitt aðalmál hjá RFH er, at Føroyar fylgja altjóða sáttmálum innan handelsflotan. Tí verður eisini tikið undir við lógarbroytingum, sum eru ein avleiðing av føroyskari luttøku í altjóða samstarvi. Flestu lógir og kunngerðir, sum verða sendar til hoyringar, eru avleiðing av okkara altjóða skyldum, og tá hevur RFH sjáldan viðmerkingar til uppskotini.

Øll hoyringssvarini eru annars at finna á heimasíðuni hjá Vinnuhúsinum á www.industry.fo.

Kunngerð um tolleftrilít:

Skip og bátar, sum koma úr útlendskari havn, ella sum hava fingið ótollaða vøru umborð, skulu nú boða tollvaldinum frá í seinasta lagi 24 tímar áðrenn komið verður í føroyskt tolløki, t.e. 12 fjórðingar úr landi. Eru minni enn 24 tímar at sigla, skal boðast frá í seinasta lagi 1 tíma, eftir at farið er úr útlendsku havnini.

Fráboðanarskyldan er galdandi fyri øll sjófør - bæði føroysk og útlensk.

Gamla fráboðanarskyldan var 4 tímar.

Samanumtikið

Eitt av endamálunum hjá RFH er at tryggja, at tað er gjørligt at reka altjóða reiðarívríksemi í Føroyum. Til hetta krevst ein kappingarfør FAS-skipan. FAS-skipanin hevur eitt stórt virði fyri Føroyar, bæði í sambandi við inntøkur til landskassan, men eisini tí skipanin er ein fortreyt fyri einum handilsflota.

Tøl frá RFH vísa, at 1. januar 2022 eru 1551 starvsfólk knýtt at vinnugreinini, bæði á sjógvi og á landi. Harnæst rindaði føroyski handilsflotin meira enn 350 milliónir kr. í lønum í 2020. Hetta er við til at staðfesta týðningin av einum sterkum handilsflota, sum styrkir føroyska arbeiðsmarknaðin og skapar nýggj stórv. Harafturat eru góðir vakstrarmøguleikar innan shipping.

Seinastu árin er shipping vinnan nógv vaksin og er vorðin ein sólskinsøga um nýggjar vinnumøguleikar á sjónum, har vit hava okkara søgubundnu styrki. Hetta eiga vit at halda fram við, tí shipping er við til, at fjøltátta tann føroyska búskapin og harvið styrkja inntøkugrundarlagið hjá Føroyum.

11. februar 2022

Nevndin í Reiðarafelagnum fyri Handilsskip

Jens Meinhard Rasmussen, formaður

REIÐARAFELAGIÐ FYRI HANDILSSKIP

Adressa
Óðinshædd 7
Postboks 1038

Telefonnummar
309900

Teldupostur
jorun@industry.fo

Fartelefon
739913

Heimasíða
www.industry.fo

